

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2Tos/29/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5711011746
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Wänkeová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2012:5711011746.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Evy Kyselovej a JUDr. Milana Repáňa, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. marca 2012 v Žiline, o sťažnosti obžalovaného G. J. proti uzneseniu Okresného súdu Martin, č.k. 23T/77/2011-839 zo dňa 15.3.2012 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. uznesenie Okresného súdu Martin, č.k. 23T/77/2011-839 zo dňa 15.3.2012 **z r u š u j e**.

Podľa § 72 ods. 1 písm. b) Tr. por. a § 79 ods. 1 Tr. por. obžalovaného G. J., nar. X.X.XXXX v J. J., trvale bytom D., okres C., ul. XX. S. č. XX/XX,

prepúšťa z väzby na slobodu.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Martin podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného G. J. o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 10.2.2012, doručенú Okresnému súdu Martin dňa 15.2.2012, zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť priamo po jeho vyhlásení obžalovaný, pričom sťažnosť písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu tým, že považuje rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu za nesprávne, nakoľko nie sú u neho dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Namietal, že súd mal prihliadnuť na jeho osobu, na to, že spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a na povahu prejednávaneho prípadu. Za daného stavu veci nemá možnosť uviesť žiadne iné ďalšie nové skutočnosti. Skutok, ktorý mu je kladený za vinu nespáchal, skutočnosť, že bol v minulosti uznaný za vinného zo spáchania trestného činu podvodu bola a je dostatočným dôvodom, aby sa vyhol akémukoľvek protiprávnemu konaniu. Bol si vedomý toho, že vykonávanie podnikateľskej činnosti musí byť urobené v súlade so zákonom. Z týchto dôvodov požiadal o spracovávanie účtovníctva kvalifikovanú osobu, ktorou bola Mgr. D.. Plne jej dôveroval, udelil jej dispozičné podpisové právo na jeho podnikateľský účet, poveril ju na konanie s daňovým úradom a s ostatnými inštitúciami. Ním vykonávaná činnosť dovozu áut zo zahraničia nie je trestná. Odôvodnenie súdu o jeho ponechaní vo väzbe, že v prípade prepustenia bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, považuje za nesprávne, nakoľko väzobný dôvod súd ani nekonkretizoval. Samotná skutočnosť, že v minulosti bol odsúdený pre majetkovú trestnú činnosť, nemôže viesť súd k záveru, že bez ďalšieho bude pokračovať v trestnej činnosti. Súd takýmto záverom predurčuje obžalovaného na osobu, ktorá nie je schopná resocializácie a zapojenia sa do riadneho občianskeho života. On však náležite prehodnotil svoj spôsob života, žije usporiadaný život, nie si je vedomý toho, že by sa dopúšťal akéhokoľvek protiprávného konania. Žiadal, aby uznesenie Okresného súdu Martin bolo zrušené a aby bol z väzby prepustený na slobodu.

Obžalovaný odôvodnil sťažnosť aj sám písomným podaním zo dňa 18.3.2012, ktoré bolo doručené Krajskému súdu v Žiline dňa 23.3.2012, pričom poukázal na skutkové okolnosti veci, ako aj na to, že neexistujú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú jeho väzbu, jeho väzba je neopodstatnená, neplní zákonnú funkciu. Neprimerane zasahuje do jeho práv a slobôd a spôsobuje vážne škody celej jeho rodine a väzba je neprimeraným opatrením pre zabezpečenie trestného konania. Účel trestného konania v danej veci je možné dosiahnuť aj v prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť výrokov napadnutého uznesenia ako i konanie, ktoré im predchádzalo, a zistil, že sťažnosť obžalovaného je dôvodná.

Po splnení prieskumnej povinnosti nadriadený súd zistil, že rozhodnutie Okresného súdu Martin nie je správne a zákonné.

Krajský súd považuje za potrebné poukázať predovšetkým na to, že v konaní o väzbe došlo k porušeniu Ústavy Slovenskej republiky, medzinárodných dohovorov, ako aj ustanovení Trestného poriadku, ktoré priznávajú práva obvineného garantované mu ako právo na spravodlivý proces, keď nebola splnená povinnosť súdu postupovať vo veci s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, ktorá skutočnosť je prekážkou ďalšieho trvania väzby.

Nadriadený súd zdôrazňuje, že pretrvávanie dôvodného podozrenia, že osoba, ktorá bola pozbavená slobody väzbou, spáchala trestný čin, je podmienkou zákonnosti ako aj podmienkou pre ďalšie držanie obvineného vo väzbe. Po uplynutí určitého času však to už nestačí, pričom keď má väzba trvať naďalej, musí pristúpiť iný významný a dostatočný dôvod alebo dôvody a navyše musí byť preukázané, že kompetentné orgány postupujú vo veci s osobitnou starostlivosťou. Krajský súd si je vedomý významu osobnej slobody jedinca ako jedného zo základov demokratickej spoločnosti, a preto zdôrazňuje, že väzba je výnimočným opatrením a predstavuje najzávažnejší zásah do základného práva jednotlivca na osobnú slobodu.

Podľa čl. 17 ods. 1 Ústavy SR osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy SR nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy SR do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa § 2 ods. 6 Tr. por., veta druhá orgány činné v trestnom konaní a súdy sú povinné väzobné veci vybavovať prednostne a urýchlene.

Krajský súd zistil, že v posudzovanom prípade sa súd citovanými ustanoveniami Dohovoru, Ústavy SR a Trestného poriadku dôsledne neriadil.

Požiadavka, aby vzhľadom na všetky okolnosti prípadu trvanie väzby neprekročilo nevyhnutnú dobu, vyžaduje preveriť nielen existenciu a relevantnosť dôvodov väzby, ale aj doterajší postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu. Právo na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy SR môže byť totiž porušené aj tým, že orgány činné v trestnom konaní alebo súd nepostupujú v trestnom konaní v čase, keď je obvinený vo väzbe, s osobitnou starostlivosťou a urýchlenním. To znamená, že vo veciach, v ktorých je obvinený stíhaný väzobne, treba konať a rozhodnúť prednostne pred vecami, v ktorých sú obvinení na slobode, a to čo s najväčším urýchlenním, avšak v súlade s náležitým zistením skutkového stavu.

Treba stručne pripomenúť, že uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin, sp.zn. Tp/33/2011 zo 17.6.2011 bol G. J. vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. s tým, že väzba začala dňom 14.6.2011 a obvinený ju vykonáva v Ústave na výkon väzby v Žiline. Obžalovaný je stíhaný pre pokračujúci zločin skrátene dane a poisteného v spolupáchateľstve podľa § 20, § 276 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. spoločne s Mgr. X. D.. Dňa 2.11.2011 bola podaná obžaloba na G. J. a Mgr. X. D..

V prvom rade považuje nadriadený súd za potrebné poukázať na to, že napriek tomu, že obžaloba bola podaná dňa 2.11.2011, doposiaľ súd vo veci nevykonal hlavné pojednávanie. Dochádza tým k porušovaniu ustanovenia § 2 ods. 6 Tr. por. a súd v danom prípade nekoná vo veci prednostne a urýchlene. Doposiaľ boli Okresným súdom Martin vykonané nasledovné úkony:

Dňa 8.11.2011 okresný súd rozhodoval o žiadosti o prepustenie z väzby, dňa 15.11.2011 bola vec predložená Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie o sťažnosti, Krajský súd v Žiline rozhodol dňa 23.11.2011 a dňa 28.11.2011 bol spis vrátený okresnému súdu, okresný súd až dňa 20.12.2011 nariadil hlavné pojednávanie na 24.1.2012, teda prvé pojednávanie vo veci nariadil skoro po dvoch mesiacoch od toho, ako obžaloba napadla na okresný súd. Následne dňa 16.1.2012 bola okresnému súdu doručená žiadosť o odročenie hlavného pojednávania z dôvodu kolízie viacerých termínov pojednávania stanovených na tento deň zo strany JUDr. Igora Müllera, ktorý je obhajcom obžalovanej, ktorá nie je stíhaná väzobne. Okresný súd napriek tejto skutočnosti akceptoval toto ospravedlnenie a dňa 20.1.2012 nariadil nový termín hlavného pojednávania na 21.2.2012, teda s odstupom ďalšieho mesiaca. Už dňa 27.1.2012 bolo doručené súdu opätovné ospravedlnenie JUDr. Igora Müllera a žiadosť o odročenie hlavného pojednávania, pričom predseda senátu dňa 3.2.2012 zrušil termín hlavného pojednávania na 21.2.2012 a určil nový termín pojednávania na 15.3.2012. Je teda nesporné, že okresný súd minimálne dvakrát akceptoval vo väzobnej veci ospravedlnenie obhajcu spoluobžalovanej, ktorá nie je stíhaná väzobne a žiadosť o odročenie pojednávania, čím jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností dochádza k porušeniu zásad prednostného a urýchleného konania vo veci. Vo väzobnej veci nie je možné akceptovať takéto dôvody odročovania pojednávania a nie je možné akceptovať ani to, že viac ako 4 mesiace od podania obžaloby vo väzobnej veci súd nevykoná hlavné pojednávanie.

Okresný súd sa však dopustil aj ďalšieho pochybenia, keď vo veci nekonal urýchlene a porušil čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor) z dôvodu nedostatku urýchleného rozhodovania o zákonnosti väzby. Zo spisu jednoznačne vyplýva, že dňa 15.2.2012 bola okresnému súdu doručená žiadosť o prepustenie z väzby obžalovaného G. J.. Napriek tejto skutočnosti okresný súd o žiadosti o prepustenie z väzby rozhodol na tridsiaty deň od podania žiadosti o prepustenie z väzby, teda 15.3.2012, čo je v absolútnom rozpore so zásadou urýchleného rozhodovania o zákonnosti väzby. Navyše nadriadenému súdu bola predložená vec dňa 23.3.2012, čo už je po Ústavným súdom Slovenskej republiky akceptovanej dobe 30-tich dní, v ktorej sa malo rozhodnúť na všetkých stupňoch súdu o zákonnosti väzby G. J.. Nadriadený súd dospel k jednoznačnému záveru, že okresný súd bol v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby obžalovaného G. J. 30 dní absolútne nečinný, pričom takáto dĺžka konania je aj podľa nálezov Ústavného súdu SR absolútne ústavne neakceptovateľná.

Z vyššie uvedenej analýzy postupu okresného súdu vyplýva, že aj keď je dodržaná zákonná lehota väzby u obžalovaného, treba konštatovať, že okresný súd v uvedenej veci nepostupuje s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. Z postupu súdu nie je evidentné, že by bolo vedené snahou čo najskôr prispieť k ukončeniu väzby obžalovaného. Okresný súd ponecháva príliš dlhé časové obdobia medzi jednotlivými pojednávaniami, ktoré v konečnom dôsledku ani doposiaľ nevykonal a považuje za akceptovateľné dôvody ospravedlnenia obhajcu, ktorý zastupuje záujmy obžalovanej, ktorá nie je väzobne stíhaná.

Podľa názoru nadriadeného súdu takýto postup súdu je absolútne neakceptovateľný. Navyše okresný súd nerešpektuje ústavnú zásadu rýchlosti konania a o žiadosti o prepustenie z väzby rozhodol až na tridsiaty deň od jej podania, pričom tomu nebránila žiadna významná okolnosť. S poukazom na uvedené krajský súd konštatuje, že postupom súdu dochádza k porušeniu práva obvineného na urýchlené konanie vo väzobnej veci, čo malo za následok porušenie jeho práv vyplývajúcich z čl. 5 ods. 4 Dohovoru, čl. 17 ods. 2, 5 Ústavy SR a nepochybne aj porušeniu ustanovenia § 2 ods. 6 Tr. por., podľa ktorého väzobné veci je potrebné vybavovať prednostne a urýchlene.

Takéto pochybenia nemožno akceptovať pri porovnaní závažnosti obmedzenia osobnej slobody a zásahov do osobnej slobody jednotlivca. Preto krajský súd obžalovaného G. J. podľa § 79 ods. 1 Tr. por. z väzby prepustil na slobodu, pretože pre nečinnosť súdu pominul dôvod na ďalšie trvanie väzby obžalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.